

LEEFTOCHT

Koen Wuyts - MXX

Zingeving en spiritualiteit beleven

Blauw is een grondkleur met vele tinten. Het is de kleur van water en van lucht, van hemel en van verten, de kleur van deskundigheid en gezag, van kille nuchterheid en afstandelijkheid, maar ook van trouw, van wijsheid en veiligheid. van inspiratie, rust, sereniteit en vrede. Blauw is dus zeker op zijn plaats in een nummer over **zinggeving en spiritualiteit**.

Een mens is a.h.w. een **boom**: met wortels in de grond en een kruin die reikt naar de hemel.

Fundamentele levensvragen stellen zich altijd scherper in crisis, zoals de coronatijd: waarom leef ik? Welke bronnen boor ik aan? Hoe geef ik mijn leven zin en betekenis? Bestaat er een God? Hoe verhoud ik me tot God? Eigenlijk zoekt een mens levenslang naar een referentiekader, een haven, een veilige bestemming.

Pakweg zeventig jaar geleden was onze samenleving 'verzuild', een levensbeschouwing kregen we veelal van thuis mee.

Veel mensen in Vlaanderen waren katholiek, een kleine minderheid was 'vrijzinnig'.

Door de globalisering van de wereld kwamen we in contact met vele culturen, vele spiritualiteiten, meerdere godsdiensten. Mensen leerden de islam en het boeddhisme kennen, begonnen zich te verdiepen in oosterse en esoterische denkwijzen.

Kinderen en jongeren volop kansen geven om zich te vormen, daar is het je om te doen als onderwijzers. Met een pedagogie van de hoop geef je richting aan hun vormingsproces. Verrassend vreugdevol is dat.

Leeftocht zoekt dit schooljaar naar vindplaatsen van vreugde en reikt ze aan als proviand voor onderweg in alle kleuren van de regenboog.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen is geworteld in het christendom, Jezus van Nazareth is het grote voorbeeld.

Zeker in de godsdienstlessen, maar ook daarbuiten brengen leraren kinderen en jongeren in contact met de grote verhalen van het christendom, in dialoog evenwel met andere godsdiensten.

Leerlingen proeven doorheen hun leerproces hoe de grote godsdiensten God zien en hoe ze bakens uitzetten om God te vinden.

Een ontdekkingstocht, een "verrassend vreugdevolle" reis.

Naast de fun, de leute, het plezier, is er ook de vreugde.

Ontsprongen aan de krachtige bron, diep in jezelf.

De veilige haven.

Het rustige houvast.

De sterke verbondenheid.

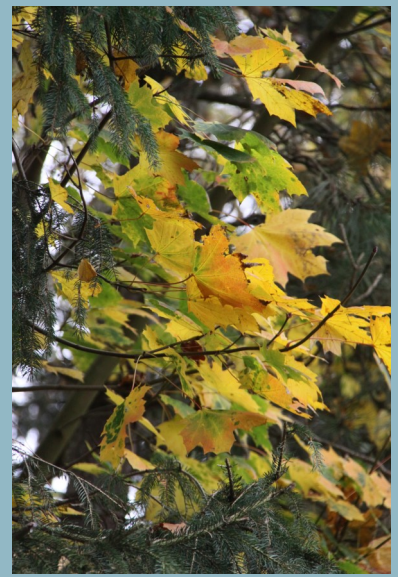
Het mogen thuishoren.

De erkenning

om wie je ten diepste bent.

Diepe vreugde vertaalt zich niet in een uitbundige bulderlach, maar in de stralende glinstering van je ogen.

Peter

Foto's: Mia Verbanck

Wie zijn wij en wat zijn eigenlijk onze wegwijzers?

Bomen met diepe wortels zijn sterker en kunnen gemakkelijker meebuigen als er maatschappelijke aanpassing wordt gevraagd.

Als je niet weet wat je wortels zijn, klap je bij storm meteen om.

naar Yvonne Zonderop, auteur van *Ongelofelijk. Over de verrassende comeback van religie*, in een interview in *Volzin* van mei 2018, p. 41.

Foto: Mia Verbanck

Ik ontwikkel een cultuur van innerlijkheid.

Ik groei in verbondenheid met mezelf, anderen en gemeenschappen en ontdek hoe God voor christenen bron van liefde is. Ik kom tot bewondering voor het scheppingswerk van God en mens.

Levensbeschouwelijk, religieus en/of godsdienstig groeien

Ik oriënteer mij doorheen de ontmoeting met anderen in een proces van zin zoeken en zin ontvangen.

We willen leerlingen leren om op een bewuste wijze in het leven te staan. Het vraagt dat ze openstaan voor de binnenkant van het leven. In de ervaringen die ze meemaken en rondom zich zien gebeuren komen ze

zin vragen op het spoor. Doorheen ervaringen van zin en onzin, van goed en kwaad, van wat leven geeft of er afbreuk aan doet, groeien ze tot eigen keuzes die hun leven kunnen oriënteren. Deze levensbeschouwelijke groei is een nooit eindigend groeiproces dat ze niet alleen aangaan. Net zoals leerlingen bij de andere ontwikkelvelden niet spontaan, automatisch en geheel zelfstandig tot de te verwachten leeruitkomsten komen, hebben ze op levensbeschouwelijk vlak behoefte aan mensen die deze ontwikkeling stimuleren. Ze hebben nood aan 'gidsen' die hen wegwijzers en groeistof aanreiken om betekenis te vinden in ervaringen van vertrouwen en wantrouwen, mogelijkheden en beperkingen, om de verbinding met zichzelf, anderen en de wereld te voeden, om fijngevoelig te worden voor goed en kwaad en om vertrouwd te worden met de beeldtaal waarmee mensen hun ervaren van een diepere dimensie in het leven uitdrukken en oproepen.

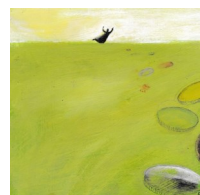
In Zill

“Geloven is een alledaagse realiteit”, schrijft Luk Vanmaercke. De eerste zaadjes ervan worden thuis gezaaid. De school draagt er wezenlijk toe bij dat de interesse in spiritualiteit gevoed wordt. Lessen godsdienst voeren extra *meststof* aan. Onderwijs helpt mee om te zoeken naar zin en betekenis.

kernopdrachten van de katholieke dialogeschool. Leerkrachten onderschrijven de christelijke spirit en maken ze zich eigen en ze geven ze verder door. Slechts wie stevig geworteld is, kan de dialoog aangaan met andere levensovertuigingen. Daar word je alleen maar rijker van.

Vanaf 1 september 2019 wordt er een nieuw leerplan voor de lessen rooms-katholieke godsdienst gevolgd in het secundair onderwijs. Er wordt veel nadruk gelegd op de theoretische kennis van het christendom. “Maar ook voor andere godsdiensten is er nog altijd tijd”, zegt Johan Bonny, de bisschop van Antwerpen. “Van bijvoorbeeld het boeddhisme of de islam geven we de basisinzichten nog altijd mee. Ook teksten van andere godsdiensten worden aangehaald.”
In De Standaard, 14/01/2019

Levensbeschouwing groeit doorheen je leven, daarbij helpen behoort tot de

Proviand voor onderweg, een verademing voor onderwijzers
Maandelijks inspiratiebron: pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/leeftocht
Impressies zijn welkom op leeftocht@katholiekonderwijs.vlaanderen

Er is getracht alle rechthebbenden op copyright te bereiken; wie toch een overname zonder voorkennis vaststelt, wordt verzocht contact op te nemen.

Jaargang 36
nummer 2
oktober 2020

v.u. Lieven Boeve

EEN WENS

Mijn wens is:
dat je minstens één mens mag hebben
bij wie je geborgen bent,
in wie je vertrouwen stelt,
bij wie je thuis kan zijn.

Mijn wens is:
dat je minstens elke dag één fijn moment
mag beleven, een ontmoeting,
een lach, een uitgestoken hand,
een blik vol begrip,
iets schoons,
iets goeds,
iets dat je boeit,
iets waarbij je herademt,
opnieuw moed krijgt, gaat zingen,
danken en dienen,
iets dat je stil maakt, dat je ontroert,
iets dat je bidden doet.

Mijn wens is:
dat je minstens één mens mag gelukkig maken
door je spreken,
je luisteren, je goedheid,
je aanwezigheid, je vriendschap.

Mijn wens is:
dat je dan elke avond zachtjes kan zeggen;
het leven is goed,
ik dank U, God.

Ward Bruyninckx

IEDEREEN GELOOFT

“Geloven is in eerste orde geen religieuze daad, maar een alledaagse activiteit.” In deze ondertitel van het boek stelt de auteur Luk Vanmaercke dat je voor alles wat in het leven echt van tel is, aangewezen bent op geloven: geloven in de liefde, in de vriendschap, in de goede intenties van mensen, in de toekomst, in de zin van het bestaan, of in het bestaan van een god. Sluitend bewijs voor dat alles valt niet te rapen. Je vertrouwt in wezen op je innerlijke overtuiging.

Via een laddertje met vier treden gaat hij figuurlijk een stap hoger. De eerste trap betreed je als je het bestaan van een hogere macht aanvaardt. Je bent dan religieus gelovig. De tweede trede is een persoonlijke relatie met dit hogere. In het benoemen van Christus als wegwijzer naar God ziet hij de derde trede. Tenslotte is horen bij de katholieke kerk als gemeenschap, de vierde trap. De auteur spreekt in mentaal waardoor zijn verhaal vlot leesbaar is. Heikele kwesties zoals fanatisme, geloof en humor, omgaan met geschriften ... gaat hij niet uit de weg. Met de uitspraak “God te herkennen in de medemens” maakt hij het beeld van god voor velen onder ons ruimer en scherper.

De auteur stelt dat de grootste uitdaging voor alle religies eruit bestaat dat ze “geloof moeten verzoenen met moderniteit”. De moderne wereld is namelijk de plek waarin ‘het geloof’ zal bestaan of niet bestaan. Op het einde van het boek doet de auteur een oproep. Hij vraagt: “Laten we als gelovigen ongegeneerd idealistisch zijn. Laten we opkomen voor vrede, liefde, solidariteit, vertrouwen, vergeving ...”
Warm aanbevolen lectuur!

Jaargang 36

nummer 2

oktober 2020

Jezus stond altijd klaar voor mensen: om hen te helpen op vele manieren, om hun te vertellen waarin Hij geloofde, wat voor hem heilig was, hoe Hij God zag ...

Hij kon dat alles maar, omdat hij zich regelmatig terugtrok in de stilte en met God sprak. Hij sprak Hem aan als Abba of Vadertje. Zo close was hij met God.

Toen zijn leerlingen Hem vroegen hoe ze konden bidden, leerde Hij hun het Onze Vader.

Actie en contemplatie gingen bij Hem hand in hand. In momenten van rust, bezinning en gebed haalde Hij de kracht om mensen nabij te zijn, om hen te bevrijden in Gods naam. Om hun een verrassend vreugdevolle Boodschap te brengen.

Luister maar naar een stukje uit het oudste evangelie, dat van Marcus:

“’s Ochtends vroeg, toen het nog donker was, stond Jezus op en ging naar buiten. Hij liep naar een stille plek buiten de stad. Daar wilde hij bidden. Maar Simon en de andere leerlingen kwamen achter hem aan.

Toen ze Jezus gevonden hadden, zeiden ze: ‘Iedereen zoekt u.’ Maar Jezus zei: ‘We gaan weer verder. Ik moet het goede nieuws ook op andere plaatsen in de buurt vertellen. Daarom ben ik op weg gegaan.’ Jezus reisde rond door heel Galilea. In alle synagogen vertelde hij het goede nieuws. En overal jaagde hij kwade geesten weg uit de mensen.” (Mc 1,35-39)

Bij Marcus is Jezus steeds onderweg. Maar meermaals houdt hij halt om te herbronnen en rust te vinden. Hij was een man uit één stuk, stevig geworteld en in harmonie met de natuur, met zichzelf, met zijn God. Een vreugdevol man met een stralende glinstering in zijn ogen.

EEN VERHAAL MET EEN VERRASSENGE POINTE

Ik dacht dat ik ze kende,
tot ik op een dag het wonder zag!
Ze stonden met hun voeten in dezelfde grond,
met hun hoofd in dezelfde lucht,
in dezelfde zon en in dezelfde regen.
En de appelboom maakte appels,
en de perenboom, tien meter verder, peren!
Heel normaal, zeiden de mensen.
Maar ik kon mijn ogen niet geloven.
Met hetzelfde wat ze haalden uit dezelfde grond,
uit dezelfde lucht, dezelfde regen
en dezelfde zon, maakte de ene boom peren
en de andere iets verder appels.
En die zijn zo verschillend van vorm,
van kleur, van geur, van smaak.
Zo'n wonder had ik nog nooit gezien!

schrijver onbekend

Mensen leven en geloven op verschillende wijzen. Namen van God en de daarbij horende gevoelens worden van jongs af aan in de opvoeding doorgegeven. Geen wonder dat er zelfs binnen de christelijke godsdienst verschillen zijn. Mensen voelen aan dat het spreken over God nooit God ten volle kan omvatten. In de namen die men aan God geeft, liggen de eigenschappen die gelovige mensen aan God toeschrijven. Aandacht voor de verscheidenheid zijn een kans tot wederzijdse eerbied, begrip voor elkaar en verdieping.”

Uit het leerplan godsdienst, zesde leerjaar BuSO OV2

We staan aan het begin van een nieuw tijdperk
van religieus zoeken,
waarvan niemand het resultaat
kan voorspellen.

Charles Taylor in A Secular Age